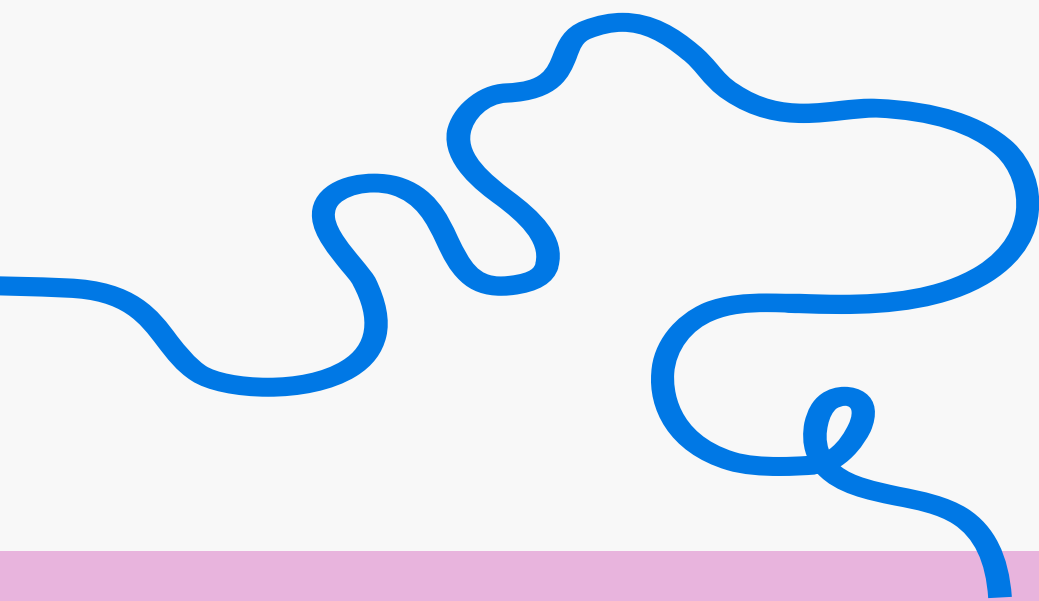

hate speech v online prostoru

In IUSTITIA, o.p.s.

Dr. Klára Kalibová

In IUSTITIA, o.p.s. je organizace pomáhající v ČR od roku 2009 obětem předsudečného násilí. Působíme celorepublikově, máme pobočky v Praze a Brně.

In IUSTITIA

hate speech

Co to je? Jak poznat? Specifika a právní rámec

násilí, které je motivováno předsudky útočníka
vůči napadenému z důvodu jeho skutečné
nebo domnělé **nezměnitelné charakteristiky**

předsudečné násilí

jedna z forem předsudečného násilí
není právním termínem, nemá jednotnou definici

**projev, který uráží, ponižuje či nějakým způsobem
vyjadřuje nenávistné nebo diskriminační názory
proti skupině osob nebo jednotlivci na základě
dané charakteristiky**

hate speech

Projev, jehož cílem je urazit, ponížit, vyvolat diskriminaci, nenávist, násilí proti jednotlivci nebo skupině, na základě jejich osobních charakteristik ... typicky **pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry, národnosti, etnicitě, politického smýšlení, sociálního původu, sexuální orientaci**

(Doporučení výboru ministrů (2022) 16 Rady Evropy)

hate speech

offline

online

média (články, diskuze)

sociální sítě (příspěvky, videa, obrázky, odkazy, GIFY, emotikony)

e-maily, přímé zprávy, SMS, dopisy, vzkazy

hate speech

----- Forwarded message -----

Od: **sdzvehabija** <sdzvehabija@proton.me>

Date: út 6. 8. 2024 10:06

Subject: Re: alert on Prague Pride 2024

To: praguepride.com <praguepride.com>, praguepride.com <praguepride.com>, praguepride.com <praguepride.com>, ifp.cz <ifp.cz>, praha.eu <praha.eu>

IF YOU THINK THIS IS A JOKE, JUST BE AWARE. PRAGUE PRIDE AND ITS SUPPORTERS WILL BE ATTACKED ON SATURDAY 10TH AUGUST. OUR ACTIVISTS FROM ISLAMSKA WEHABIJA WILL GATHER FROM AROUND EUROPE TO PUNISH YOUR INSANITIES. DONT MAKE BLOOD FLOODS. CANCEL IT.

Sent with [Proton Mail](#) secure email.

Ukrajínští občané,

To, že máte nadváhu a obezitu neznamená, že budete obtěžovat sousedy nesnesitelným dupáním. Bydlíme nad Vámi a to neustálé dunění s každým krokem, které se k nám nese, je NESNESITELNÉ! Zdá se, že pod námi bydlí stádo dobytka a ne lidí.

Já nebudu tolerovat, že si nemohu odpočinout ve svém bytě, jelikož nám neustále duníte pod podlahou. Nemluvě o stylu zavírání balkonových dveří, kdy jimi tiskáte tak, že nám to způsobuje otřesy střešních oken.

Tudíž Vás požádám o respektování sousedských vztahů a neobtěžování občanů české republiky. V opačném případě se obrátím na příslušný orgán pořádkové komise v Hostivících za neustále se opakující narušování klidu v bytovém domě.

Pakliže obezitou je každý váš krok těžký, pořiďte si domů koberec a nebo se odstěhujte zpátky na východ.

Námečkový ovčák, žena Lexis Mir - Jar, CHS Bofilari

Foto: © Z. Buráňová

U mě seš jen
smradlavý koště!
Mám tě v prdele. Můžeš
na mě klidně podat další
žalobu za vrahžku na cti.
Sjejt ze mě vedostaneš
ani kačku. Vyjebu s
tebou a vytiř si s tebou
prdel tak, že ještě
jako stará bába, ze mě
budeš mít na smradlavý
posteli noční můru.
Táhni do de finitívni
prdele ty koště a odpade.
Vyliř si prdel. Viš
kdo... (B)

Z 036

Šabatová nevidí a nes

Disidentka a signatářka Charty 77 Anna Šabatová dostala nedávno vyznamenání Francouzské republiky, avšak na severozápadě České republiky by se ocenění své práce nedočkala.

Ve funkci veřejné ochránkyně práv v Česku totiž totálně selhává. Na její přístup k existujícím problémům je slyšet tvrdou kritiku ze všech stran. Vyslovuje jí slušní lidé. Ti se cítí ve svém státě jako občané druhé kategorie a říkají, že Anna Šabatová je ombudsmankou pouze nepřizpůsobivých a cikánů. Hájí jejich lumpárny, křivárny a lenost. Podporuje svými postupy jejich nechuť adaptovat se do běžné společnosti.

Hodně o postojích Anny Ša-

tuje nějaká cesta, kdy můžeš být upřímný, aniž by nebyl porušen zákon? Znamená to, že máte zakázanou kritiku, protože je pro někoho MOŽNÁ nedůstojná?

Mimochodem, kdo z cikánů používá PC a čte webové stránky? Kdo si vlastně stěžoval?

Když lidé vylepšují zvířata a rostliny šlechtitelskou prací, tak se nad tím nikdo nepozastavuje. Když to stejné chceme udělat s lidmi, tak je to špatně. Všichni ale vědí, že krásné modré oči jsou na klinikách velice žádané.

máme uzemně cikány:

Cikáni a Romové však není ten správný výraz. Je to divá černá zvíř. Nevím, kde se tu vzali, protože mluví jazykem, kterému nerozumíme. Všude dělají bordel, mají majetek, rvou po chodbách.

Krušnohor, zpravodaj stavebního bytového družstva

Kam se podívat, všude samý cikán! (Fotografii kolující po facebooku poslal pisatel příběhu č. 4 – Štenice a devartace).

specifika hate speech

- intenzita útoků (jednorázové útoky/systematická šikana), gradace
- brutalita, symboličnost
- trojí dopad
- zdánlivá anonymita útočníka – stále problémy se ztotožněním
- sněhová koule (reakce na reakce)
- efekt přihlížejícího
- postupné posouvání hranic přijatelného

specifika hate speech

- přístup OČTŘ: bagatelizace
- obklopenost sociálními sítěmi a závadným obsahem
- absence kontroly nad šířením obsahu (vlastní cesta obsahu)
- AI (umělá inteligence)
- internet jako svébytný a neregulovatelný prostor?
- svoboda projevu?

svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace, lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti. Tímto zákonným omezením je trestní zákoník.

Varování

Následující texty budou explicitně ukazovat rozsah předsudečného násilí

vyzývání k vraždění/vyhlazení/násilným činům výhrůžky usmrcením, násilím

"Postavit tyhle černý zmrdy ke zdi a zastřelit je"

"Tebe potratit protože všechny cigáni patří do sprch"

"Mrtvej cikan dobrej cikan – Reakce na předešlý příspěvek: podme na to spolu a neserme se s tím rozpálíme pece , a zůstane jen dým :DDD"

„Naši předci by se zachovali mnohem tvrději ... to ano, všechny cikány by pověsili ... po zásluze“

„Hitler považoval Slované za mor, ale cikáni jsou mor pro celou Evropu... V Českých zemích jsou už asi 400 let... ani se sebou neudělali. Není to naše vina, ale jejich . Nejsou schopní se přizpůsobit 400 let tak co s nimi? Nic jiného než „konečné řešení“ nemá cenu, a za tím si stojím!“

dehumanizující přirovnání, zobecnění, méněcennost

hmyz, špína, sexuální predátoři, zvířata, nemocní, bezcenní, zbyteční, blázni, abnormální, defektní, duševně nemocní, retardovaní, zvrhlíci

„Vsem Vam co tu haji ty smradlave cerne larvy bych nastehoval po jednom cikanskem skurvysynovi do baraku aby jste si naplno uzili multikulti...kokoti“

"Tohle bychom měli vybít, nenechte to reprodukovat"

"Bílá síla bratři! Tyhle hovada je třeba vyhladit :)"

"Už se těším, až budeme zabíjet jakkoli defektní potomky. Taky v přírodě zcela přirozené a vlastně žádoucí pro silnější lidskou rasu"

schvalování útoků

„Když na přechodu prejedete cikana taky by jste měli být bez trestu protože ve vyhlášce je jasné napsáno že musíte pouštět chodce tudíž lidi. Cikánů jsou snad jeste min jak bakterie chřipky takže na to se to nevztahuje. To samy platí o Vitkove“

projevy pohrdání

"je to špiňáckej humus, výmysl, neměli by existovat"

projevy znechucení

"nechutný zmrdi, no prostě jako u cikánů, fuj"

výzvy k akci (segregace, vyloučení)

"berou nám práci, měli bysme je poslat zpátky na ukrajinu!!"

"černý by neměli mít právo volit"

"akorát berou dávky a hovno dělaj, ať táhnou do práce, zmrdi"

právní rámec

boj proti hate speech na úrovni EU

Rámcové rozhodnutí Rady EU 2008/913/SVV o boji proti některým formám a projevům rasismu a xenofobie prostřednictvím trestního práva

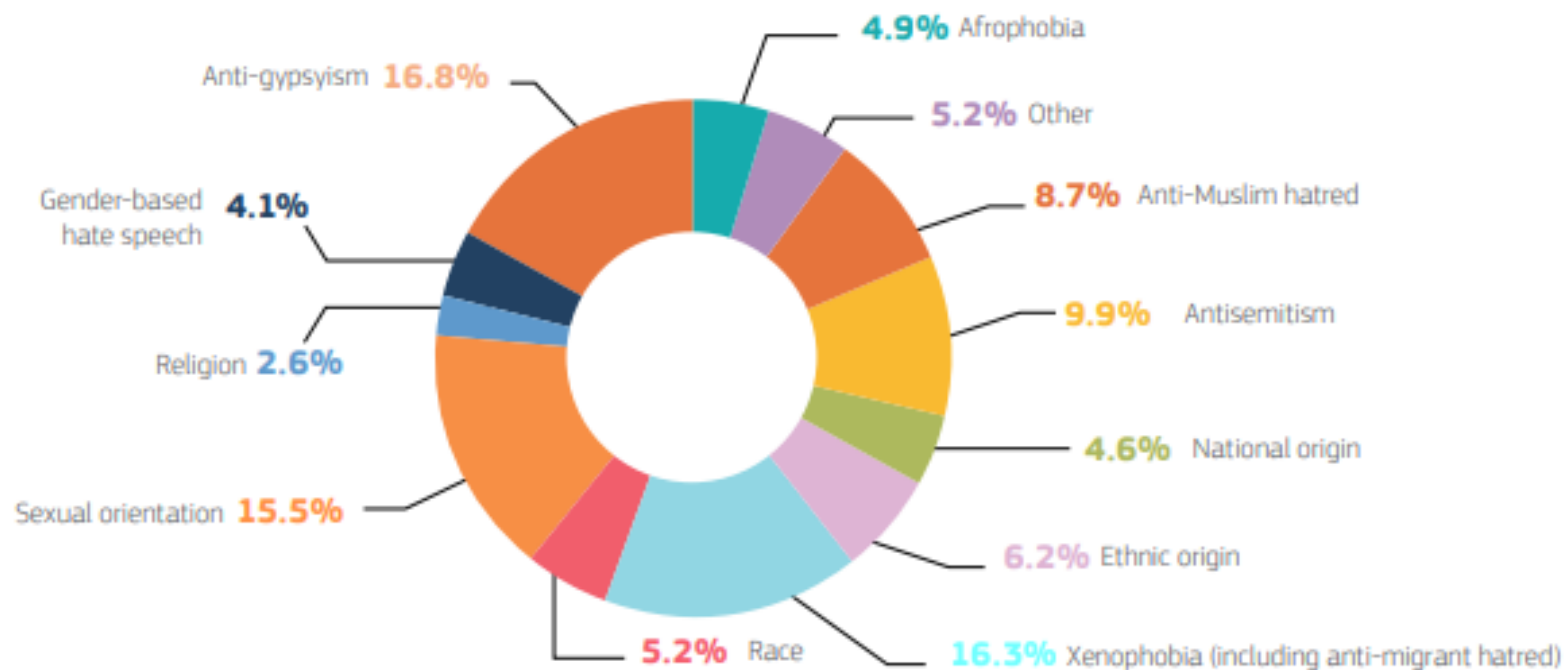
- vyžaduje **trestní postih podněcování k nenávisti, násilí**
- sdílená odpovědnost za bezpečný prostor

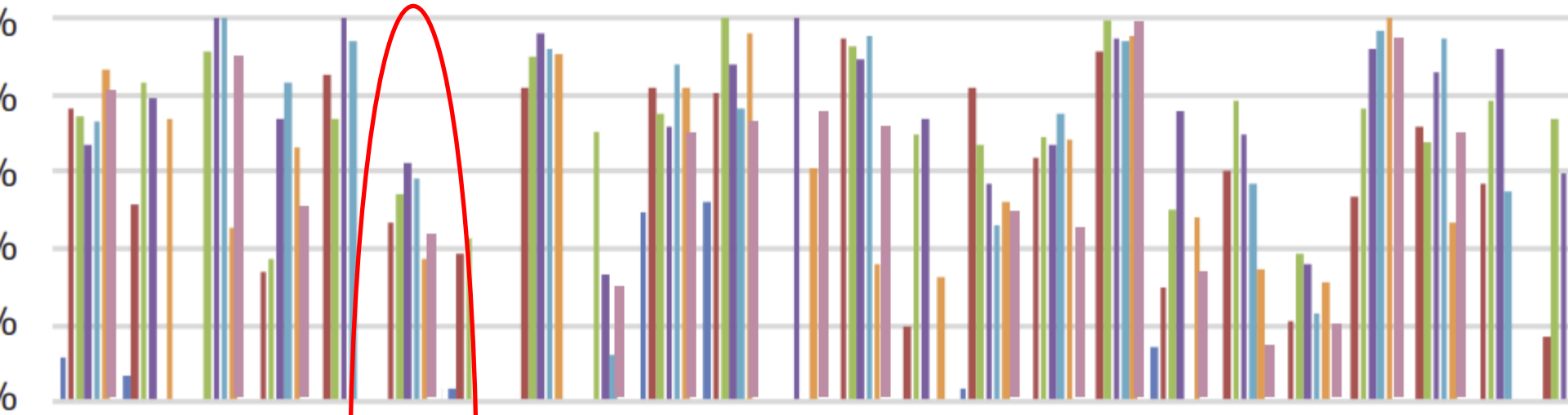
Kodex chování pro boj proti nezákonným nenávistným projevům online (EK 2016)

- závazek IT platforem – tzv. **zásady komunity**
- FB, Microsoft, Twitter, YouTube, Instagram, Snapchat, Dailymotion, Jeuxvideo.com
TikTok, Linked, Twitch

Monitorovací cvičení – zatím poslední (7mé) v roce 2022

Grounds of hatred 2022

	AT	BE	BG	HR	CY	CZ	DK	EE	FI	FR	DE	EL	HU	IE	IT	LV	LT	NL	PL	PT	RO	SK	SI	E	
ring)	11.4	6.9					34			49.5	52				3.6			14.3						0%	0
ring)	76.1	51.2		33.6	84.8	46.5	38.9	81.8		82	80.1		94.5	20	81.7	63.3	90.9	29.5	60.3	21	53.3	71.4	56.8		1
ring)	74	83	91.3	37.1	73.8	54.5	42.5	89.8	70.6	75	100		92.6	69.6	66.9	69	99	50	78.4	38.6	76.2	67.7	78.3		7
ring)	66.7	78.9	100	73.4	100	62.5		95.8	39.1	71.8	87.6	100	89.2	73.5	56.6	66.9	94.9	75.8	69.7	35.7	92.2	85.8	91.7		5
ring)	73.3		100	83.2	94.1	57.9		92	12.1	87.8	76.6		95		46.2	74.7	94.1		56.8	23.2	96.5	94.3	54.8		4

boj proti hate speech na úrovni EU

DSA act

cílem nařízení o digitálních službách je sjednotit unijní pravidla pro digitální služby, udržovat bezpečné online prostředí a chránit základní práva uživatelů

- tržišťe, sociální sítě, platformy pro sdílení obsahu, obchody s aplikacemi, platformy pro cestování a ubytování
- od **února 2024 se nařízení** vztahují na všechny platformy
- všichni, kteří nabízejí své služby na jednotném trhu bez ohledu na to, zda jsou usazeni v EU, nebo mimo

dopad DSA act na hate speech

snazší **oznamování** nezákonného obsahu (notify and action)

posílení pozice **důvěryhodného oznamovatele**

větší transparentnost **moderování** obsahu (proč odstranili) + databáze

volba nad tím, co vidíme – **vypnutí personalizovaného obsahu** (Tik Tok, Meta)

zákaz **cílení reklam** na základě citlivých údajů (etnický původ)

ochrana dětí (zvláštní nastavení **ochrany soukromí a bezpečnosti**) Tik Tok, Youtube

dezinformace, zvýšení kapacit pro ověřování, navýšení zdrojů a kapacit

pozice koordinátora digitálních služeb (kontrola a vymáhání povinností dle DSA; podněty a stížnosti veřejnosti, důvěryhodný oznamovatel atd)

právní rámec hate speech v ČR

jak závažná je hate speech?

TRESTNÉ ČINY

výzvy k násilí
závažné výhružky
schvalování teror.
útoků
podpora a propagace
nenávistných hnutí

PŘESTUPKY

méně závažné výroky,
urážlivé a hanobící
výroky, závažné
nadávky

NEPOSTIŽITELNÉ PRÁVEM

projevy znechucení,
pohrdání, dehonestace,
zobecnování

hate speech jako trestný čin

Trestní zákoník zavádí tato konkrétní ustanovení pojímající předsudečné útoky.

V rámci kvalifikovaných skutkových podstat stanovuje přísnější trest pro osoby, které spáchají trestný čin **veřejně přístupnou počítačovou sítí**

§ 352 Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci

§ 355 Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob

§ 356 Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod

§ 403 Založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod

§ 404 Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka

§ 405 Popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia

koho zákon chrání?

zákonem explicitně chráněno pouze 5 skupin

rasa, národnost, etnická skupina, náboženství, politické přesvědčení

další pohnutky (zdravotní
postižení, sexuální orientace, ...)
nejsou v trestním zákoníku
zahrnuty

**dvojitý přístup k lidem
napadeným z důvodu
nezměnitelné osobnostní
charakteristiky**

Prej závidím ukackam tak nevím úplně co zavidet jestli HIV,černej kašel a podobně smakulady ,nebo třeba to že z nich u nás bude levná pracovní síla 😂

[Translate Tweet](#)

9:11 PM · Apr 10, 2022 · Twitter for Android

Mam naladu jit strilet rusky mrdky do hlav 🐻

[Translate Tweet](#)

8:38 PM · Feb 25, 2022 · Twitter for iPhone

každého ukrajince a žida při vstupu na naše uzemí zastřelit.

[Translate Tweet](#)

8:48 AM · May 23, 2018 · Twitter Web Client

Prašivý smradlavý zmrdí máme jich u nás málo že? Do plynu a všechny ty šmejdý 🤢🤢🤢 Česko se stará i o Romy z Ukrajiny, chtějí být spolu

[Translate Tweet](#)

novinky.cz

Česko se stará i o Romy z Ukrajiny, chtějí být spolu - Novin...
Vláda a ministerstvo vnitra řeší v rámci zajištění základních potřeb pro zhruba 300 tisíc Ukrajinců i umístění několika ...

samstanky Beru aviu a jedu na svou poslední cestu života

1 h · [Odpovědět](#)

Only_Eleric

dík. musím si rozplánovat cestu a dát tam bomby

Před 11 hod · [0](#) · [Odpověď](#)

koho právo postihuje?

Autory (fyzické i právnické osoby): osoby, které prostřednictvím online nástroje zveřejní či jiným způsobem dodají nezákonný obsah

Osoby, které obsah dál sdílí či jiným způsobem podporují:

Zprostředkovatelské služby:

- jako případné spolupachatele pokud obsah neodstraní;
- jako subjekty civilních žalob;
- jako subjekty správního dohledu

co když to nechci nechat jen tak

nahlásit na PČR

řešit přes sociální sítě

kontaktovat In IUSTITIA

kdy požádat o pomoc policii

tz. podat trestní oznámení

u verbálních útoků hlavně výhrůžky/vydírání

pokud někdo schvaluje závažných trestný čin

kdykoliv, když mám z útočníka strach

hrozba přenosu z virtuálního prostředí do fyzického prostoru

co zvážit před podáním TO

ČAS

1 • trestní řízení může trvat dlouho
je třeba aktivní účast
(výslechy, soud, cestování)

1

ŘEŠENÍ?

2 • je to to, co chci?
nejsou jiné cesty řešení?
frustrace při neúspěchu
nároky na poškozeného
kontakt s OČTŘ

2

EMOCE

4 • psychické vypětí
opakování a připomínání
si útoku

4

SÁM NEBO S POMOCÍ?

3

co je nutné před podáním TO zajistit

PROČ?

PČR bez kompletních informací není schopna identifikovat pachatele

mezinárodní spolupráce

KDY? IHNED

SCREENSHOTY

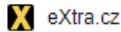
INFO O PROFILU
PACHATELE

KONTEXT

tipy ke screenshotům

- vždy na pc
- pro zachycení kontextu u dlouhých vláken komentářů (fireshot, gofullpage)
- anonymizovat svoje údaje (jméno profilu)
- výstřižky
- zaznamenat co nejvíce informací, hrozí smazání
- ID profilu (nástroje na webu pro každou soc. síť)
- kontext

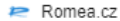
Grznár je znám svým nevybíravým slovníkem, agramatickým písemným projevem, užíváním pervitinu či oblibou neonacistické oděvní značky Thor Steiner. Na jednom ze svých videí si ke cvičení přizval též xenofobního a populistického politika Tomia Okamuru.

eXtra.cz

Další hvězda Clashe hajlovala. Filip Grznár zvedl pravačku v živém vysílání, napodobil Hanku Gelnarovou

před 6 dny

Romea.cz

Kulturista Filip Grznár schvaloval vraždu a vyhrožoval vyvražděním chomutovských Romů. Dostal pokutu 15 000 korun

25. 10. 2022

Policie obvinila muže, který na videu schvaloval zastřelení Roma

© 29. června 2017 15:14

Policie obvinila Filipa Grznára z Plzně, který na internetu šířil video, v němž obhajoval nedávné zastřelení Roma v Chomutově a vyhrožoval jeho zastáncům. Podle kriminalistů se tím dopustil násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci a schvalování trestného činu.

analýza facebookového příspěvku

je na mě útočeno nebo jsem svědkem hate speech

lze...

odstranit příspěvky / komentáře

nahlásit komentáře

omezit uživatele

nahlásit účet

blokovat účet

pomoc obětem hate speech

proč jsou dopady hate speech specifické

- ponižující zacházení
- útok na **vnitřní integritu, na identitu, důstojnost**
- menšinový stres - vědomí obětí o legislativním znevýhodnění
- společenská stigmatizace - témata využívána v pol. boji
- rétorika dezinformačních a ultrakonzervativních médií
- morální panika “hrozba pro společnost a hodnoty“
- předsudky pachatele pravděpodobně nezmizí

dopady hate speech na oběti

zdraví

fyzické a psychické

zhoršení sociální situace

práce, bydlení, finance

změna v mezilidských vtazích

přátelství, partnerství,
kolegové, spolužáci

narušení pocitu bezpečí

online / offline
strach o přenos do
fyzického prostoru

ztráta pocitu důvěry

v systém, společnost

sekundární viktimizace

přístup OČTŘ

dopady hatespeech na oběti

- internalizace předsudků vůči sobě
  - otřesená identita
  - narušené sebevědomí a sebevnímání
  - pochybování o vlastní hodnotě
  - normalizace násilí vůči sobě
  - strach z pomsty, setkání s útočníkem, opakování útoku
  - nedobrovolný coming out
-

dopady na společnost a komunitu

- **útok na jednoho člověka ovlivňuje zákonitě dalšího člověka**
- rušení akcí, významná bezpečnostní opatření
- omezování sociálního kontaktu, proměna navazování vztahů
- úprava chování na veřejnosti , vyhýbání se veřejným místům
- útoky na veřejně známé, viditelné osoby komunity
- aktivizace

moje sociální bublina

- utváří obraz dění ve veřejném prostoru
- obleženost kontroverzními tématy nebo hejty?

když se setkám s někým, kdo téma otevírá...

- vyslechnutí
- uznání „děje se to, je to reálné, špatné, trestné“
- poskytnutí základních informací o pomoci
- předání kontaktu
- respektování potřeb

- nebagatelizovat
- neomlouvat (alkohol, mládí)
- nehodnotit závažnost, reakci
- nesvalovat vinu na poškozeného
- neslibovat nic, co nemůžete zajistit!

možnosti reakce na hate speech

skrývání mazání

pozitiva (prevence
kumulace hejtů),
negativa: **jaká?**

nahlašování

znát způsob jak,
znát pravidla soc. sítí,
vědět, kde si říct o pomoc

krizová komunikace

co je správně?
spouštěč dalších hejtů nebo
uklidnění situace?

děkujeme

máte otázky?

poradna@in-ius.cz

800 922 922, 773 177 636

www.in-ius.cz

